

A műanyagipar nehézségei és kilátásai 2021-ben

A fejlett gazdaságok borúsabb kilátásokkal szembesültek az elmúlt évek során, mégis a világ országait felkészületlenül érték a 2020-as év rendkívüli eseményei. A jelenlegi világjárványhoz hasonló járvány – több mint száz éve – az 1918-19-es spanyolnátha óta nem volt. A döntéshozók a gazdaságok valamennyi szektorában példa nélküli kihívásokkal szembesültek.

Az európai műanyagipart is számos megrázkódtatás érte. A műanyagfeldolgozók képtelenek voltak hozzájutni a megfelelő mennyiségű nyersanyagokhoz. Az árak is töretlenül emelkedtek és történelmi magasságokat értek el. A Plastics Information Europe (PIE) jelentése szerint a műanyagiparban szűk keresztmetszetek keletkeztek, emiatt csak a szokásos mennyiség felét tudták gyártani. *A rendkívüli – vis maior – esetek száma is növekedett. Az európai műanyag alapanyag-gyártásban 13 üzemleállás, 11 rendszerhiba, 22 termelés-csökkenés és 24 karbantartás miatti leállás volt.* Ezen kívül az USA szélsőséges időjárási viszonyai is hozzájárultak a helyzet romlásához és a veszteségekhez.

Ugyanakkor a műanyagtermékek importja is csökkent Ázsiából, a Közel-Keletről és az USA-ból. Ezzel egyidőben a műanyagfeldolgozók azzal szembesülnek, hogy lényegesen kevesebb alapanyaghoz jutnak Ázsiából, Közel-Keletről és az USA-ból. A távol-keleti alapanyagárak hónapokig magasabbak voltak az európainál, ezért a globális nyersanyag-áramlás iránya megfordult Európából Ázsiába. A szűkös kínálat és a növekvő kereslet kombinációja a granulátum árakat hihetetlen magasságokba emelte. Mind a standard műanyagok, mind a műszaki műanyagok ára 2020 novemberétől emelkedett drasztikusan. *A különböző alapanyagok most 20-25%-kal drágábbak, mint 2021 elején.* Ezek óriási pénzügyi nehézségeket okoznak a műanyagfeldolgozóknak, mert nekik hosszú távú megállapodásaik vannak a megrendelőik felé. A műanyagfeldolgozók az áremelkedést csak lassabban és kisebb mértékben tudják át-hárítani vevőik felé.

Tengeri szállítmányozás

2020-ban a COVID-19 okozta járványhelyzet hatására a tengeri szállítmányozási piacon annyi trend és mozgás ment végbe, mint addig több év alatt sosem. A tengereken is új szelek kezdtek fújdogni. Ez is érzékenyen érintette a műanyagipart és a világgazdaság egészét. A gyártó cégek 2020 második negyedében a koronavírus-járvány miatt elszenvedett forgalom-visszaesést az év második felében próbálták pótolni. A kereslet olyan mértékben növekedett, hogy a piacon rendelkezésre álló hajótér már nem volt elegendő. Konténerhiány alakult ki az ázsiai kikötőkben, majd a lezárások, kikötői munkaerő hiánya, valamint az e-kereskedelem erősödése miatt elkezdődött a torlódás az USA-ban is. Ennek hatására az üres konténerek nem a megfelelő ütemben érkeztek vissza Kínába. A növekvő kapacitáshiány a fuvardíjak drasztikus emelkedéséhez vezetett. Az említett torlódás és kapacitáshiány azóta is jelentős fennakadásokat és késéseket okoz az áruforgalomban. 2020 végére a helyzet kritikussá vált: *az augusztusi díjakhoz képest minimum háromszorosára emelkedtek a fuvardíjak:*

elérték a 10000–12000 USD/FEU-t (40 lábas konténer), és a legnagyobb problémát a konténerhiány okozta. Több kikötő teljesen bedugult, a hajók jelentős késésekkel tudtak kikötni, ami tovább csökkentette a konténer forgási sebességét és növelte az üreskonténer-hiányt Kínában.

Egyre nagyobb konténerszállító hajók épültek és a kikötők mérete is növekedett. 2021. március végén a tajvani Ever Given (Evergreen) nevű 200000 tonnás, 400 méter hosszú és 60 méter széles szuperóriás konténerszállító hajó keresztbe fordult és megfeneklett a Szezi csatornán. A világ egyik legfontosabb vízi útján megállt a forgalom, az olajár pedig megindult felfelé. Az évente 1,2 milliárd tonnás áruforgalmat lebonyolító csatorna bedugulása miatt mindkét bejáratnál feltorlódtak a hajók és szállítási késedelmek vannak. Ez is bizonyítja, hogy elég egy kis „balszerencse”, amelyből a világgazdaság egészét érintő probléma lesz.

Az Európán belüli közúti áruszállítást is nagyon megnehezítették és megdrágították a határzárak, egészségügyi rendelkezések és a sofőrhiány.

Vélemények és kilátások

A Kunststoff Information (KI, Bad Homburg, Németország) műanyagipari cégek körében végzett kutatásokat, amely során kérdéseket tettek fel az általuk tapasztaltokról, különösen az árak és az ellátás tekintetében. Több mint 700 résztvevő vett részt egy műanyagiparral foglalkozó tapasztalatcserén. A jelenlévő 400 műanyag-feldolgozót megkérdezve 77%-ukat érintették piaci turbulenciák, 44%-ukat viszont nagyon jelentősen érintették. A cégek majdnem fele termelés csökkentésről és növekvő állásidőről számolt be, amelyeket az alapanyagok szállítási nehézségei okoztak. *Az iparág optimistább szereplői szerint a piaci helyzet normalizálódása 2021 harmadik negyedévében, a pesszimistábbak szerint ez inkább 2021 negyedik negyedévében várható.* A műanyagiparon kívül az acél és a papíripar is komoly nehézségekkel küzd. A pandémia is bebizonyította, hogy számos felhasználási területen a műanyagot nem lehet mással helyettesíteni!

Összeállította: Jankelovics Péter

Kunststoff Information Press Release 2021. március 12.

www.injectionworld.com

2021. március Tight supply situation is hurting EU processors

<https://www.scmmonitor.hu/cikk/20210319/kontenerhiany-es-szukos-hajoterkapacitas>